

จังหวัดมหาสารคาม

เมืองมหาสารคามถือว่าเป็นเมืองแหล่งโบราณคดีที่สำคัญ และยาวนานมาหลายร้อยปี เพราะได้พบหลักฐานทางโบราณคดีที่ได้รับอิทธิพลทางพุทธศาสนา ตั้งแต่สมัยคุปตะตอนปลาย และปลายของอินเดียผ่านเมืองพุกามมาในรูปแบบของศิลปะสมัยทวารวดี เช่น บริเวณเมืองกันทรวิชัย (โคกพระ) และเมืองนครจำปาศรี โดยพบหลักฐาน เป็นพระยืนกันทรวิชัย พระพิมพ์ดินเผา ตลอดจนพระบรมสารีริกธาตุ นอกจากนั้นแล้วยังได้รับอิทธิพลของศาสนาพราหมณ์ ผ่านมาทางชนชาติขอม ในรูปแบบสมัยลพบุรี เช่น กู่สันตรัตน์ กู่บ้านเขวา กู่บ้านแดง และกู่อื่น ๆ รวมไปถึงเทวรูปและเครื่องปั้นดินเผาของขอมอยู่ตามผิวดินทั่ว ๆ ไปในจังหวัดมหาสารคาม

มหาสารคามตั้งอยู่ตอนกลางของภาคอีสาน มีชนหลายเผ่า เช่น ชาวไทยพื้นเมืองพูด ภาษาอีสาน ชาวไทยย้อ และชาวผู้ไท ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี "ฮีตสิบสอง" ประกอบอาชีพด้านกสิกรรมเป็นส่วนใหญ่ ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายมีการไปมาหาสู่กัน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันตามแบบของคนอีสานทั่วไป

จังหวัดมหาสารคาม เป็นศูนย์กลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สะดืออีสาน) เป็นมณฑล นามที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๔) ทรงพระราชทานให้เป็นชื่อเมืองครั้งทรง โปรดเกล้าฯ ตั้งเมืองเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๐๘ มีความหมายว่า ถิ่นฐานที่อุดมสมบูรณ์ด้วยความดีงามทั้งปวง มีท้าวมหาชัย (กวด) เป็นเจ้าเมืองท้าวมหาชัย (กวด) ได้พาผู้คนออกจากเมืองร้อยเอ็ดมาทาง ทิศตะวันตก ประมาณ ๑,๐๐๐ เส้นจึงหยุดตั้งอยู่บริเวณที่ดอน แล้วจัดพิธีการฝังเสาหลักเมือง บริเวณนั้น ได้สร้างวัดชื่อวัดดอนเมือง แต่ราษฎรนิยมเรียกว่า “วัดข้าวอ้าว” อยู่ได้ประมาณ ๖ เดือน เห็นว่าขาดแคลน แหล่งน้ำ จึงย้ายมาตั้งระหว่างกุฎยางใหญ่กับหนองกระทุ่ม ซึ่งเป็นชุมชนที่มีผู้คนอาศัยอยู่บ้างแล้ว คือบ้าน จาน ประกอบกับท่าออกไป

เล็กน้อยทางทิศตะวันตกก็มีหนองหัวช้าง (บริเวณทิศใต้วัดนาควิชัย) และถัดจากหนองกระทุ่มออกไปเล็กน้อยก็เป็นห้วยคะคาง นับว่าเป็นชัยภูมิที่มีแหล่งน้ำสมบูรณ์จึงได้ตั้งเป็นเมืองมหาสารคาม มีพระเจริญราชเดช (กวด) เป็นเจ้าเมืองคนแรกส่วนท้าวบัวทองได้พาผู้คนจำนวนหนึ่งไปตั้งถิ่นที่อยู่บริเวณบ้านลาดริมฝั่งลำน้ำชี ตามที่ตนเห็นเหมาะสมและเสนอตั้งเป็นเมืองตั้งแต่นั้น โดยเมืองมหาสารคามเมื่อแรกตั้งยังต้องขึ้นอยู่ในความดูแลบังคับบัญชาของ พระขัติยวงษา (จั่น) เจ้าเมืองร้อยเอ็ด พุทธศักราช ๒๔๕๖ หม่อมเจ้านพมาศ นวรัตน์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นปลัดมณฑลประจำจังหวัด โดยความเห็นชอบของพระมหาอำมาตยาธิบดี (เส็ง วิริยะศิริ) และได้ย้ายศาลากลางจังหวัดมาตั้ง ณ ที่ศาลากลางหลังเดิมหรือที่ว่าการอำเภอเมืองมหาสารคามในปัจจุบัน ต่อมาในปี พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้ย้ายศาลากลางจังหวัดมาตั้งอยู่ ณ ที่ปัจจุบัน คือ บริเวณถนนเลี้ยวเมืองมหาสารคาม – ร้อยเอ็ด ตำบลแวงน่าง อำเภอเมืองมหาสารคาม

สำนักงานสรรพากรจังหวัดมหาสารคามถูกจัดตั้งแรกเริ่มในปีพ.ศ. ๒๔๕๖ โดยมีหลวง นิกขิตสารากร เป็นสรรพากรจังหวัดมหาสารคาม จวบจนกระทั่งในปีพ.ศ. ๒๕๔๕ เกิดการปฏิรูป โครงสร้างระบบราชการไทย นำไปสู่การพลิกโฉมหน้าการบริหารราชการของหน่วยงานภาครัฐ ครั้งใหญ่ ในส่วนของกรมสรรพากรได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรใหม่ เพื่อจัดบทบาทและ ภารกิจให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเก็บภาษี อากรและการให้บริการประชาชนเป็นหลัก จึงได้เปลี่ยนระบบบริหารราชการส่วนกลางและส่วน ภูมิภาค เป็นการบริหารราชการส่วนกลางเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพื่อความคล่องตัวในการ บริหารงานและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน แต่ยังคงดำรงไว้ซึ่งความร่วมมือที่ดีกับราชการส่วน ภูมิภาคหน่วยอื่นในต่างจังหวัดต่อไป จึงเป็นที่มาให้สำนักงานสรรพากรจังหวัดมหาสารคาม เปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักงานสรรพากรพื้นที่มหาสารคาม” นับแต่ปีพ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นต้นมา

